

Gradovi i općine moraju imati dnevne centre za zbrinjavanje prosjaka

Zdenko Jurij

Zbog lošeg stanja u području zaštite temeljnih socijalnih prava u BiH, Institucija ombudsmana za ljudska prava traži od svih razina vlasti da donese odgovarajuća zakonska rješenja u cilju osiguranja bezuvjetne i besplatne zdravstvene zaštite za svu djecu i starije osobe iznad 65 godina.

Što se sve traži

Preko nadređenih mjerodavnih tijela županija, entiteta, općine i gradovi na svom prostoru moraju uspostaviti dnevne centre u kojima bi boravile osobe zatečene u prosjačenju, kao i dnevne skrbničke centre za starije osobe. Iako postoji strategija za socijalno zbrinjavanje u BiH, ona se gotovo i ne provodi, već je to mrtvo slovo na papiru, a socijalne službe rade po starom sustavu naslijeđenom iz doba Jugoslavije, s tim da su plaće djelatnika niske, a ti socijalni centri nemaju dovoljan broj kvalificirane radne snage. Stoga se traži od svih razina vlasti u BiH da, kako stoji u preporuci, sustavno jačaju kapacitete centara za socijalni rad, posebice u pogledu poboljšanja uvjeta rada, bolje tehničke opremljenosti, smještajnih kapaciteta. Od institucija vlasti ombudsmani također traže da s nadležnim tijelima općina i gradova poduzmu mjere kojima će omogućiti obavljanje sistematskih pregleda, jednom godišnje, stručnim radnicima u centrima/službama za socijalnu skrb koji rade sa strankama. Također, traže na temelju analize na terenu

OD INSTITUCIJA VLASTI TRAŽI SE DA S NADLEŽNIM TIJELIMA OPĆINA I GRADOVA PODUZMU MJERE KOJIMA ĆE SE OMOGUĆITI OBAVLJANJE SISTEMATSKIH PREGLEDA JEDNOM GODIŠNJE

KAO TEMELJNI PROBLEM U RADU SOCIJALNIH CENTARA, U VEĆINI SLUČAJEVA KROZ PROVEDENO ISTRAŽIVANJE NAVODI SE NEODGOVARAJUĆA KADROVSKA POPUNJENOST

da poduzmu mjere kojima bi se osiguralo da prostorije u kojima su smješteni centri/službe za socijalni rad imaju fizičko osiguranje, kao i videonadzor u prostorijama službi, a u cilju veće sigurnosti za zaposlenike centara. Kao temeljni problem u radu socijalnih centara, u većini slučajeva kroz provedeno istraživanje navodi se neodgovarajuća kadrovska popunjenost, neodgovarajući način financiranja; budući da im ovisi o trima razinama vlasti, od kojih je najvažnija lokalna razina koja im daje plaće. Županijska razina zadužena je za socijalna i druga davanja, tako da kada se stranka žali zbog neisplaćivanja naknada, sud blokira račun centru. Centar za socijalnu skrb u Posušju, kao temeljni problem u radu, između ostalog, ističe: neusklađenost zakonskih propisa između Federacije i županija, što se ogleda u brojnim posljedicama, nepostojanje pravilnika o postupanju u oblasti obiteljske zaštite u vezi s postupcima razvoda braka i zaštite malodobne djece, nepostojanje naknada za skrbnike postavljene po službenoj dužnosti.

Europska povelja

Još prije nekoliko godina Odbor za socijalna prava Vijeća Europe tražio je od entitetskih vlasti da realiziraju odredbe revidirane Europske socijalne povelje, koje su dostavljene preko Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH. Odredbe se odnose na reguliranja prava oko sigurnih i zdravih uvjeta rada, pravične naknade, stručne obuke, socijalne zaštite, socijalne i medicinske pomoći, zatim pravo osoba s onesposobljenijima na neovisnost, socijalnu integraciju i sudionništvo u životu zajednice i pravo na bavljenje zanimanjem koje donosi zaradu na teritoriju drugih zemalja potpisnica.

Revidirana Europska socijalna povelja koja je dostavljena vlasti u BiH također regulira pravo radnika migranata i njihovih obitelji na zaštitu i pomoć, zaštitu u slučaju prestanka radnog odnosa, zaštitu radničkih potraživanja u slučaju nesolventnosti poslodavca, dostojanstvo u radu, pravo radnika s obiteljskim obvezama na jednake mogućnosti i tretman, na informacije i konzultacije u postupku kolektivnog otpuštanja te na zaštitu od siromaštva i pravo socijalnog isključenja i na stanovanje.

ILUSTRACIJA